

Lietuvių Sąjungos Brazilijoj Organas
 Leidėjas: LIETUVIŲ S-GA BRAZILIJŲJ
 Atsakomasis redaktorius
 Dr. Egaz Muniz Moreira Landim
 Faktinis redaktorius
 Stagsys Vancevičius
 Rankraščius redakcija taiso savo možiūra.
 Nenaudotų rankraščių nešango ir savo lėšomis
 negražina.
 Už apmokamus skelbimus neatsako.

LIETUVIS

Atsk. Nr. ...
 Prenumeratos ...
 Brazilijoj metams 12 miliečių, pusmečiui
 Pietų ir Štaurės Amerikoje: metams
 15 miliečių, pusmečiui 8 mltr.
 REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADR
 Rua Bandeirantes, 474 Telh. 4-3925
 Caixa Postal 1764 São Paulo.

O maior e mais antigo jornal da America do Sul.
 Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

11-ti METAL.

SÃO PAULO, 1940 m. Vasaris - Fevereiro mėn. 10 d.

Nr. 10 (60g)

SUOMIU RUSU KARAS. RUMUNIJA SAJUNGININKU PUSĖJE. ANGLIJA IR PRANCŪZIJA REMS SUOMIUS. AIRIAI KELIA NERIMA ANGLIJOJE.

Vokietija turinti laimėti karą

Vokiečių laikraščiai rašo, kad šį karą Vokietija turinti būtina laimėti. Jei Vokietija karą pralaimėtų, tai ji būtų išbraukta iš istorijos lapų. Dabartinis karas vyksta už Vokietijos egzistenciją. Tą turis atminti kiekvienas vo-

kietis. Vokietijai nėsą kitos išsities, kaip tik laimėti karą. Karo pralaimėjimas pražudytų ne tik dabartinį vokiečių režimą, bet ir visą Vokietiją. Todėl vokiečiai dėsią visas pastangas, kad šiamo kare jie išeitų laimėtojai.

Sajungininkai remsią Suomija

Iš Londono pranešama, kad sausio 5 dieną sajungininkų karo taryba ilgai ir nuodugnai svaršėsiui Suomijos remimo klausima. Sajungininkų taryba nutarusi visomis galimomis priemonėmis remti Suomiją dabartiniame kare prieš sovietus. Sajungininkai esą nusistatę iki gegužės mėnesio

nusiųti suomiams labai daug moderniškų ginklų, orlaivių ir kariuomenės. Sajungininkų karo vadai priėjo išvados, kad sovietams susidėjus su vokiečiais karas su Sovietų Rusija yra lygiai neišvengiamas, kaip neišvengiamas buvo karas tarp sajungininkų ir Vokietijos.

Ziema Lietuvoje

Lietuvių Sąjungos „Vilnis“
 RUOŠIAMO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 22 METŲ
 SUKURTAMŲJŲ PAMINĖJIMŲ 1940 M. VASARIO MĖN.
 16 IR 18 DD. RIO DE JANEIRO MIESTE

Programa

- VASARIO 16 D. 21 VAL. 15 MIN. RADIO TUPY:
1. Lietuvos Garbės Konsulo p. Ernesto Mobergo sveikinimo žodis;
 2. Lietuvių Brazilijoj Sąjungos „Vilnis“ atstovo sveikinimo žodis;
 3. Tautiškos dainos ir muzika; solo dainuos p. T. Mažeika.
- VASARIO 18 D. 10 VAL. 30 M. BAŽNYTINIS TT. KARMELETŲ BAŽNYČIOJ PRIE LARGO LAPA:
- Iskilmingos pamaldos už tėvynę, kurias atliakis gerb. kolonijos kapelionas kun. J. Janulionis.
- VASARIO 18 D. 17 VAL. PILIETINIS AKTAS INSTI-TUTO NACIONAL DE MUSICA SALĖJEJ PRIE LARGO LAPA:
1. Atidarymo žodis;
 2. Brazilijos ir Lietuvos Himnai;
 3. Sveikinimai;
 4. Lietuvos atgimimas (gyvasis paveikslas) — režisuos p. J. Ramanauskas;
 5. Dainos solo — p. T. Mažeika;
 6. Baletas — vadovaus p. A. Bernatavičiūtė;
 7. Tautiški šokiai ir žaidimai;
 8. Uždarymo žodis ir Himnai.

Nepasitenkinimas vokiečiais Turkijoje.

Iš Stambulo pranešama, kad Turkijos vyriausybė paltuo-savo 30 vokiečių inžiniorų, kurie dirbo prie turkų karo laivų ir submarinų statybos. Tastaruoju laiku Turkijoje pradėjo augti nepasitenkinimas ir neapykanta vokiečiams. Daugelis turkų bolko-tuoja vokiečių gaminius.

O prestigio externo e interno do govérno e vietico comprometido gravemente pela resistencia finlandese

ESTOCOLMO. — A megnifica resistencia finlandesa compromete gravemente o programa politico e exterior da U. R. S. S. e o prestigio do Kremlin, suscitando-lhe graves dificuldades internas — diz o jornal sueco „Svenskadagbladet“.

Depois de exprimir a esperança de que surje um oferta de mediação, levando em conta as conferencias mantidas pelo sr. Ribbentrop com os representantes diplomaticos germanicos em Moscou e Helsinki, relembra ao mesmo tempo o discurso do presidente Kallio, no qual este declarou que a Finlandia desejava uma paz fundada no respeito à sua independencia e à integridade territorial.

O „Social Demokrat“ num artigo intitulado „A ajuda à Finlandia“, pede aviões de caça e canhões antiaéreos para aquelle país, sublinhando que o mundo inteiro e principalmente os países nórdicos devem ajudar a Finlandia a reconstruir, os edificios destruidos durante a guerra. Pede tambem que para la se remetam operarios de todas as categorias.

„Esta seria, — finaliza o orgão socialista, — uma ajuda humanitaria e perfeitamente compativel com a mais estrita neutralidade.“

Mais tres mil pessoas postas em liberdade em Madrid

MADRID. — As autoridades desta Capital revelaram que para mais de tres mil pessoas ja foram soltas em Madrid, a partir de Janeiro ultimo, em consequencia do decreto assinado pelo general Franco, que estabeleceu uma commissão especial para rever todas as sentenças.

Voluntarios britannicos

LONDRES — Deve partir para a Alemanha, em duas semanas, o primeiro contingente de voluntarios ingleses. Uma nota officiosa diz que a legação finlandesa esta alistando grande numero de voluntarios, de modo que além de aviões e outros materiais de guerra, a Inglaterra tambem contribuira com homens em defesa da Finlandia.

Congresso Cientifico Americano

BUENOS AIRES. — O govérno dos Estados Unidos convidou a Republica Argentina a tomar parte no 8º Congresso Cientifico Americano, que se reunira em Washington, no dia 10 de maio deste ano.

AS FORÇAS INVASORAS EM RETIRADA NO SETOR DE SALLA.

HELSINKI. — Os finlandeses informam que os russos estão se retirando do Setor de Salla. Continuum os bombardeios aéreos no interior da Finlandia. Num desses ataques foi atingido um edificio completamente ocupado por prisioneiros russos de guerra.

Karas Sacinijojė.

Iš Maskvos pranešama, kad po kelių savaičių pertraukos sovietų kariuomenės štabas Leningrade paskelbė platesnį pranešimą apie karo veiksmus Suomijoje. Sovietų karo pranešimas iš vasario 8 d. skelbia, kad rusų kariuomenė po didelių pastangų pavyko užimti kelias suomių fortifikacijas Summa srityje. Šių fortifikacijų užėmimas reikiškia garsofonijos Mannerheim linijos sulaužymą. Rusų pranešimas sako, kad kartu su fortifikacijomis sovietams pavyko paimti daug suomių ginklų ir sunkiosios artilerijos pabūklų.

Suomių karo pranešimas iš vasario 9 dienos griežtai paneigia sovietų pranešimą. Suomių kariuomenės štabas skelbia, kad iki šiol sovietams nepavykė užimti nei vienos Mannerheim linijos fortifikacijos. Taip pat esą netiesa, kad sovietai pažėmė suomių sunkiosios artilerijos pabūklus.

Suomių pranešimas skelbia kad vasario 8 dieną rusai pasitraukdami prie Kumo paliko 1500 užmūstų. Naujausias žinios iš Šved-

ijos skelbia, kad Karelijos fronte ir toliau vyksta smarkūs mūšiai. Sovietai smarkiai bombarduoja suomių pozicijas iš lėktuvų, tačiau iki šiol so vietams nepasisekė nei viena me fronte pasiekti jokio didesnio laimėjimo.

Neutralūs karo žinovai tvirtina, kad suomiai esą labai tvirtai įsitvirtinę savo pozicijose ir dar galėsią ilgai laikytis prieš sovietus.

— Berlyne jaučiamas didelis trūkumas akmenų anglių, vaisių, žuvies ir daržovių.

— Štaurės Jūroje nuskeudo estų laivas „Ani“. Laivo igula atvyko į Škotiją.

— Portugalijos sostinėje Lisabone smarkiai audra padarė daug nuostolių.

— Iš Briukelio pranešama kad svetimiųjį olamental belgų kariuomenėje pradėjo varyti priešvalstybinę propagandą. Agitatoriai smarkiai gaudomi.

— Belgijoje. Čerleoi srityje kasyklose įvyko nelaimė, per kurią žuvo 27 darbininkai.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINĖJIMAS SĂO PAULO LIETUVIŲ KOLONIJOJE

Vasario 16 d. 8 val. vak. Dr. V. Kudirkos lietuvių mokyklos salėje, Rua Lithuania N. 67 (Mokoje) įvyksta Lietuvos Nepriklausomybės 22 metų viešas paminėjimas su plačia ir ivairia programa. lėjimas visiems laisvas ir nemokamas.

Visi lietuviai kviečiamį skaitlingai dalyvauti.

Suomija - laisvės šalis Kaip Veikia Torpedos

Suomijos kraštą, jos gyvenotojus, jų kultūrą iš lietuvių gal geriausiai pažįsta kan. Ad. Sabaliauskas, kuris yra išvertęs suomių didžiausią liaudies kūrinį „Kalevalą“. Jis spaudai apie suomias senkanti ai pareiškė:

— Suomijos negalima vadinti nauja valstybe. Tiesa, 700 metų ji buvo Švedijos provincija ir buvo šgerakai susivedęs. Paskui pateko rusams. Bet rusų valdymo laikotarpis buvo labai lengvas suomiams. Turėjo visišką autonomiją. Nuo Rusijos skyrė mutų siena. Mokyklose rusų kalbą įvedė tik porą metų prieš D. karą. Suomijos kultūra skandinaviška. Labai skirtinga nuo lietuvių.

Apskritai, Suomija yra laisvės šalis, nepakelianti jokio smurto, turinti savo seną konstituciją ir įstatymus.

Carui Aleksandriui II, kuris gerbė jį konsultaciją, pastatė paminklą bet neakentė Aleksandru III, kuris į jį laisvę pažūrėjo kitai. Reikėdami protestą, emė dėti gėles prie Aleksandro II paminklo. Policijai uždraudus, tai darė slapta.

Suomiai labai gerbia įstatymus. Įstatymais turi būti vykdomas. Kaip gerbia seimą, galima aprašti iš to, kad pastatė seimo rūmus, kurie kaštavo apie 5 milijonus dolerių. Suomio patriotizmas gali pavaiduoti toks pavyzdys. Eina kartą su prof. Niemi Helsinkio gatve. Tautinės šventės progą buvo iškeltos vėliavos.

— Turbūt policija įsėkė...

— Kaip man gali policija įsakyti tokias dalykus? — užsėgavo. — Ar gi policijos reikalas mokyti patriotizmo?

— Todėl nieko naujo, kad suomiai ir dabar dėl savo teisių kovoja. Jų žemė labai tinka gintis. Ežerai, miškai ir uolos. „Ežerai simtasliai“ Katerata vadina. Jei neapsirinku, yra 60 tūkstančių ežerų. Jeigu pasilipi ant aukštesnės viršūkalnės, vien miškus tematai aplinkui, vardenis ir pušelėmis apaugusias salas. Į uolingas sąsmakaus tarp ežerų neįvažiuoti si su jokiais tankais.

Žiauri, bet įdomi gamta. Žmogui, mat, patinka ten,

kur dar žmogaus rankos nepakėitė gamtos veido. Klimatas taip pat žiaurus. Vasara visu mėnesiu trumpesnė, negu Lietuvoje. Dažnos šalnos išnaikina javus. Kviečiai užlaga tik pietvakariuose. Toks klimatas ir gamta išgūdė tautos atkaklumą.

Dar vienas simpatingas bruožas — tiesumas. Žmogus žmogumi pasitiki. Jokios užpakalinės minties neturi. Malonu su jais. Greit susidraugauji. Tikri demokratai. Valstybė pasitiki (valdininkais, o šie piliečiams. Pasitiki jimas žmogumi yra tikroji kultūra.

Suomija turi tris universitetus — vieną valstybinį ir du privatinius. Jų pirkliai ir pramoniniai, dauguma suomiai skiria didesles sumas stipendijoms, globoja menininkus. Gana daug liaudies universitetų. Kadangi yra vietų, kur žmonės retai gyvena, yra toms tikri keliaujantieji mokytojai. Labai gražiai kles ti architektūra.

Ekonomiškai suomiai laikosi gana stipriai. Didžiausią dalį eksporto sudaro miškas. Suomiai turi didelį laivyną, kuris užima keturioliktą vietą pasaulyje. Socialinė sąntvarka taip pat pavyzdinga. Nei didelių dvarų, nei baūdėlavošs čia niekada nebuvo. Darbiškai apmokami ir apdrausti gerai.

Suomioje yra Lietuvai artimų žmonių. Atsimenu, kai kartą nurykau su dr. Bailiu Mikkolou, nepaprastai maloniai sutiko pats profesorius ir Maila Talvio, žymi suomių rašytoja. Jie gyvena kadaise Lietuvoje, Plokščiuose pas teisėją Petrą Kelaudiną. Ten tais laikais lankydavosi Kudirka. Juodu buvo liudiniai Kudirkos suėmimo.

Maila Talvia turi Kudirkos rankraščių.

Ji atsimena dar keletą lietuviškų dainų. Nuėdavu ji ir į bažnyčią, kur klausydavosi lietuvių giesmių. Jai prašant turėjome pagiedoti „Pulkim ant Kelių“, nes šią giesmę ji nepaprasiai mėgsta.

Atrajam pasauliniui kėvui prasidėjus vietų dėmesį tuojau atkreipė į save torpedos, stebindamos savo praeigintiausiu veikimu. Vei nėra tos dienos, kad vienas ar kitas laivas paleistas torpedos nenugrimstę į jūros dugną. Nuo karo pradžios jau yra nuskaudinta virš 300 laivų, neskaitant kariuvių laivų, kurių žuvimo priežastis yra vien tik torpedos ir minos.

Bet torpedos nėra naujas išradimas. Didžiojo karo metu nuo torpedų žuvusių laivų skaičius taip pat didelis, vienam povandeniniam laivui 1914 metais per 10 minučių paaisėkė paskandinti net tris anglų kreiserius.

Šiandieninė torpeda yra tikrai įdomus kovos įrankis. Ji išstumama iš laivoose įtai sūty tam tikrų torpedoms leisti vamzdžių, suspaustu oro ar parako pagelba. Torpeda pradeda plaukti pati savo motorų varoma, kai tik tai patenka į vandenį. Motorų varo suspaustas oras, kuris be to dar specialaus kalintuvo yra sušildomas (didėlia tūris), bei maišomas su vandens garais. Per visą torpedos ūjimo laiką oras į motorus pateka vienodu spaudimu, o tai padeda torpedai išalkyti vėją kelį vėnauđ greitį. Torpeda gali nuplaukti iki 4 — 6 mylių kelio, trumpesniose atstumuose tapjodama savo greitumą iki 40 mylių per valandą. Kryptį po vandeniu ir gyj torpedos išlenko kuo tiksliausiai hidrografu ir magnetiniu būdu su pagelba. Šie prietaisai val

do torpedos krypties ir gylio vairaus, kaip pamaštes vairaus, kad valdo įgūdė vairininkai povandeniniuose laivuose bei iškėtuvoose.

Iki šiol paprastos torpedos būdavo leidžiamos plaukti 3 — 5 jardu gylyje, nes didieji laivai sėdi vandenyje iki 8 jardu.

Torpeda turi įvairių įtaisymų, kurių pagelba ji gali būti nastatyta, kad tam tikrą kelio galų nuejusi padarytų reikalingos sukimos, sustotų, iškiltų į paviršių ir duotų sviesos ir dūmų signalus (pra tingu metu), arba nusėstų, jei nepataiko į taikinį (karo metu).

Sprogstamoji medžiaga torpedose paprastai talpinama vadinamoje „galvoje“. Didžiojo kalibro torpedose talpinamos sprogstamos medžiagos kiekis siekia kartais net 1,000 svarų.

Kad įvyktų torpedos sproginimas, iki šiol būdavo reikalingas, kad torpeda atsitrėntų arba bent šonu paliesių torpeduojamą laivą. Sprogimo pasėkų išvengimui didieji karo laivai šiandien yra dalina imi į daugelį skyrių, ir be to, po vandeniu iš šonų jie turi dvigubas sienas. Sprogimui išardžius vieną sieną, lieka kita. Kad viena torpeda išardytų abi sienas, reikalinga neįsipaakinti stiprios sproginimo medžiagos.

Šio karo staigmena, naujas išradimas, — magnetinės torpedos ir minos. Magnetinės torpedos padarytos taip, kad jų sproginimas būdavo reikalingas, kad torpeda paleistų

laivą. Jos sprogsta praplaukdamos po laivo apačią, dugną. Dugnas nėra dvigubas, o be to, kuo giliau laivas būna pradraskomas, tuo stipriau vanduo veržiasi į jį.

Magnetinės torpedos, taigpminos, skiriasi nuo kitų savo degtavo konstrukcija. Nedidelis magnetinis kūnas degtavo, praplaukiant torpedai po laivą pro dugną, didelės laivo plieno masės yra taip pritraukiamas ir paveikiamas, kad susjunga atitinkamus degtavo elektros kontaktus arba tiesiog paprastu būdu spyruokles pagelba praskelkia degtavo kapsulę ir torpeda eksploduoja.

Torpedas gali leisti bet kurio tipo karo laivai, nors, apskritai imant, tai yra mažesniųjų greitųjų laivų — naikintųjų ir torpedinių katerių bei povandeninių laivų ginklis. Povandeniniai laivai leidžia torpedas visai pasiuėrę po vandeniu ir šaudomoms apsaukiūduami periskopo pagelba.

Torpediniai materialai tai nedidelį greitį motoriniai laivai su keletos žmonių įgula, ginkluota dviem torpedom ir prieš-iškėtuviniu pabūkla, plaukėdami virš 40 mylių per valandą greitumu, torpedos leidžia pasinaudodami savo judruma, tamsa, rūku ir panašiomis sąlygomis, veikdami dažniausiai netoli krantų.

TIK LIETUVIŲ SKAITYTI
KAS VIEKIA ŽINOTI

Juokai

APIE NAPOLEONĄ I.

Napoleonas, bekeliaudamas po Prancūziją, aplankė kartą kapą įžymaus rašytojo Rousseau. Jis ligai stovėjo susimęstas ir žiūrėjo į kapą, o paskui tarė savo palydovams:

— Prancūzijai būtų geriau, jei šis žmogus nebūtų niekad gimęs.

— Kodėl gi, Jūsų Didenybe?

— Nes jis paruošė revoliucijai dirvą, kuri suteikė Jums sostą.

— Taip, žinoma, bet ateitis dar parodys, ar nebūtų buvę geriau ir ramiau pasauly, jei gu nei Rousseau, nei aš visai nebūtime gimę.

BAISU.

— Ak, pone jūrininke, jėpeivystė yra ukrai pilna pasū.

— Tur būt nekartą teko mirėliai į takis pasizūrėti?

— Tai tiesa. Kartą ko tik neprigėriau.

— O, kaip baisu! Na, ir kaip tai atsitiko?

— Užmigau vonioje ir pamiršau krantą užsukti.

GERAS SKOLINTOJAS.

— Jis pakvietė mane pas save ir vos tik išgėrėme vieną bonką vyno, tuojau paprašė paskolinti pinigų.

— O tu, žinoma iš karto atsiskai.

— Ne, ne iš karto, bet kai išgėrėme antrą bonką.

PUIKYBĖ.

— Kas tamstą pastūmė į vagystę? — klausia teisėjas sugauto vagies.

— Puikybė, ponas teisėjau?

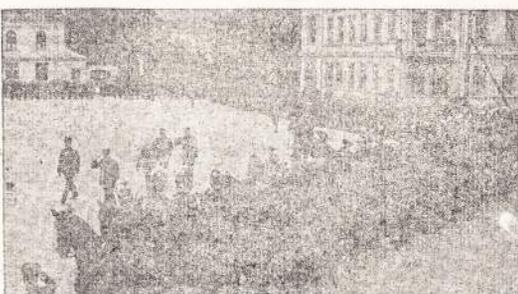
— Puikybė? Neapprantu?

— Mat norėjau, kad apie mane laikraščiuose parašytų.

DIDELIS GALVOSŪKIS.

— Kodėl tu taip ausmęštes čia sėdi?

— Aš, matai, pamiršau, kaip mano žmona pasakė: ar aš galiu išgerti du stiklu alaus ir dešimtį mano grįžti, ar išgerti dešimtį stiklų ir antrą grįžti!

Lietuvos policijos paradas Kaune.

Indėnų Nelaisvėje

(H. Stadeno nuotykių Brazilijoje 1553-54 metais)

/Tąsa Nr. 9/

Kada toliau besikalbant su žinojau, kad netoliese yra prancūzų, dar daugiau pradėjau nuodoti, didelį tupi nhamų būtelį ir prašiau, kad paliktų mane gyvą iki atvyks kas nors iš prancūzų ir mane pežins.

Mano mirtis buvo laikinai atidėta, nes indėnai tikėjosi artimiausiu laiku sulaukti vieną prancūzų pirklį, kuris supirkimo prancūzų laivams plpirus.

PRANCŪZAS PATARĖ MANE SUVALGYTI.

Miaėtas prancūzas sukinėjosi nuo mūsų už keturių mylių. Kada jį pasiekė gandai kad tupinhambai pagrobė bal tajį žmogų, jis pasiskubino atvykti į čia.

Jis užėjo į vieną palapinę

kur ilgokai kalbėjosi su indėnais. Jam atvykus pas mane atbėgo kelii indėnai su rikamu:

— Štai, atėjo meras, pama tysime ar tu esi jo brolis ar ne!

Iš karto nušvitau ir turėjau vilį, kad krikščionis, kuris yra tupinhambų būtelius, p-dės man išsivaduoti iš mirties nagų.

Indėnai nuvedė mane nuogę į palapinę, kur svečiavo- ei prancūzas. Laukiniai atydžiai sekė mūsų susitikimą.

Pilypų pirksys prabilo į mane savo gimtąja prancūzų kalba. Nemokėjau tos kalbos ir nė žodžio nesupratau. Taip pat negalėjau tinkamai atsakyti.

Prancūzas kreipėsi į indėnus ir jų kalba pasakė:

— Užmuskite jį ir suvalgykite. Jis yra tikras portuga

las, mano ir jūsų priešas. Supratu šį balsų sprendimą.

Paollau ant kelių ir pradėjau maldauti jo Visagalio Dievo vardan, kad neatidotų manęs baisioms laukiniui kankynėms.

Jis tik trumpai atsakė: — Jie nori tave suvalgyti. Atsiminiau tuo metu pranašo žodžius: „prakeiktas žmogus, kuris pasitiki svetimu žmogumi!“ ir mane apėmė begalinis kartumas. Ant pečių turėjau nedidelį skudurą, kuris pridengė mano kūną nuo karštų saulės spindulių. Nutraukiau tą medžiagos gabalą nuo pečių ir sviedžiau jį po kojų pipirų piekliui.

— Jei turiu žūtį, tai kam dar turiu laipinti savo kūną? Laukiniai vėl mane nuvedė į vieną palapinę. Kritau ant žemės su uželista širdimi ir tik vienas Dievas skaitė mano mintis. Naisraminimui pradėjau garstai giedoti Davido psalmes. Laukiniai

išgirdę pradėjo savo tarpe kalbėti:

— Peras norėjo mus apgauti ir iš baimės prieš mirtį keikta ir maldauja.

Po to įvykiu prancūzas dar pasiliko laukinių tarpe dvi dienas. Kada jis išvyko indėnai nusprendė iš padaryti iš manęs savo auką ir mane galutinai nužudyti. Prie mano palapinės buvo sustiprinta sargyba. Laukiniai nesiskikėtoje nuolatinių pastyčiojimų.

DANTŲ SKAUSMAS.

Dažnai nelaimė seka viena paskui kitą. Neužteko to, kad būvau beviliškoje padėtyje ir kiekvieno momentu laukiniai mirties, prie mano nelaimės dar prisidėjo balsus dantų skausmas, kad negalėjau rasti sau vietos. Mano ponas Inri ngudus stėjo ir paklausė dantų skausmo. Poro dantų į ištuosų žandą. Po kiek laiko jis grįžo nešinas toki medinį prietaisą dantims išrauti.

Išsigandęs pradėjau tikinėti indėnų, kad skausmas jau praėjo ir prašiau mano dantis palikti ramybėje. Indėnas būtinai prievartai norėjo išrauti man skaudantį dantį ir aš vos nevyri jūtkinau, kad paliktų mane ramybėje. Išėdama parakė man, kad užimu šią mane prieš laiką, jei aš nieko nevalgyčiau ir neteikėsi.

Vienas tik Dievas žino, kaip karštai jo prašiau, kad atliktu mane gyvybę dabar ir neduotų manęs kankinti žiaurių laukinių gaujų.

PAS GIMINĖS VADA.

Po kelių dienų indėnai nuvarė mane į kitą kaimą, vadinamą Ariliaria, ir kur taip pat atvyko didysis tupinhambų giminės vadas Kuniamabė. Buvo tai didelė laukinių šventė ir jie nusprendė parodyti mane didelėms indėnų minoms kaip retą groį.

Dar toli nuo kaimo girdėjosi indėnų dainos ir klyksmas. Besilartinant prie pala

pinių priešais priskaičiau apie penkiolika žmogūšų galvų, kurios buvo užmanktos ant ilgų lazdų, ir sustatytos lygio elioje. Buvo tai galvos žmonių, patekusių į šių laukinių nelaisvę, kuriuos indėnai suvalgė ir paliko tiktai galvas.

Šis vaizdas mane giliai sujudino.

— Užmaus ant lazdos ir mano galvą, — pamaniau.

Įeinant į minią vienas iš indėnų karių išėjo į prieką ir pakeltu balsu sušuko:

— Štai peras mūsų belaisvis!

Pasakė dar keletą žodžių kuriuos tupinhambai sutiko su didžiausiu riksmu ir džiaugsmu. Po to nuvedė mane į vieną indėnų būrį, kuriame turėjo būti jų didysis giminės vadas. Šis karių ir vyresniųjų būris gėrė bendrai ir atrodė, kad visi jau buvo gerokai įkaušę.

Iš Lietuvos

Liet. šaulių S-gos vadų suvažiavimas

VILNIUS. — Gruodžio 10 d. Liet. šaulių Sąjungos vadų suvažiavimas vyko didesniu šaulių iškilėmis Liet. šaulių Sąjungos būrių, kuopų, batalionų ir rinktininių vadų suvažiavimas dalyvaujant apie 1,000 atstovų, daugiausiai atsargos karininkų. Po pamaldų Aušros Vartuose, iškilnių Gedimino kalne ir vainiko uždėjimo ant dr. Basanavičiaus kapo, įvyko iškilmingas posėdis, į kurį atvyko apie 1,500 žmonių, senųjų partizanų veikėjų, šaulių iš tolimiausių provincijos kampų vyrų ir moterų, ir visa Vilniaus karinė ir civilinė vyriausybė. Šaulių S-gos vadus pik. Saladžius be kt. pareiškė, kad reikia nuo Vilniaus nuvažiuoti visokios kerpės ir užrašos, kad čia

būtų miela ir jauku kiekviena Lietuvių žemės stumti ir dukrai. Kas mėgintų drums ti vidaus rimtį, tokį reikia be jokių glostymų išvaryti iš Gedimino sostinės. Iš Vilniaus turės klestėti tolesnis Lietuvos gyvenimas tautos garbei ir jos šviesesnei atečiai. Su sostine Vilniui prasideda naujas gyvenimas. Po vyriausybės įgaliojimo, rinktinės vadų, miesto burmistro prakalbų ir Tautos himno, pasijuta sveikinimai Resp. Prezidentui ir vyriausybei. Nutarta steigti Vilniuje šaulių rėmėjų būrį, šaulių sporto klubo ir Vilniaus radiofono suorganizuoti šaulių pusvalandį. Šaulių būriai specialiai kuriami visame Vilniaus krašte.

Viešieji darbai Vilniuje ir Vilniaus krašte

Lietuvos vyriausybė Vilniuje dabar veda šitokius darbus: Neris /Vilijos/ krantų taisymas, kur dirba 200 darbininkų; naujų darbo prūsų statymas, kur dirba apie 100 darbininkų; Turmishės 658 darbininkai; žemdirbystės rūmų statymas, kur dirba 40 darbininkų; Technikos mokyklos statymas — 52 darbininkai; gimdymų klinika — 25 darbininkai; šaldytuvų statyba — 43 darbininkai; radio stotis — 6 darbininkai; cemento dirbtuvė — 40 darbininkų; muziejaus statymas — 20 darbininkų; pradinės mokyklos statymas — 16 darbin.; šv. Jokūbo ligoninės ir virtuvės statymas — 60 darb.; ugniagesiai — 80 darb.; įvairūs valdžios namų taisymai — 30 darb. Prie kelių dirba apie 1,000

darbininkų, daugiausia prielento iš Vilniaus į Kauną; 130 plantacijos; 45 — miesto cemento-betono dirbtuvėje; 150 prie vandentiekio ir kanalizacijos. Tiems darbininkams mokama tiek lita, kiek šiomet rugsėjo 1 dieną gaudavo lenkiškų zlotų. Artimoji ateity būsį pradėti šie nauji darbai: kelias į Rasus ir kelias Palovos gatve ir akmenų tašymas ir skalavimas. Vilniaus miesto raštineje įsiregistravę 7,200 bedarbių ir jų 6000 yra fizinių darbininkų o 1200 protinių arba intelektualų. Pirmą savaitę, kai Vilniaus buvo pervestas į Lietuvos žiurba 2,500 bedarbių gavo viešus mėsinius darbus. Miesto vyriausybė stengėsi atidaryti bedarbiams daugiau darbų.

Vytauto Did. Kultūros Muziejus.

Vilnius. — Įvairių kultūros paminklų globa, apsauga, išlaikymas ir restauravimas yra pavesta Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejui, todėl nuo šiol ir visoki kasidėjimai bei tyrinėjimai pilakabinuose, pilkapuose, senkapuose, plyšę pilių griuvėsiuose ir panašiose vietose yra draudžiama be V. D. K. Muziejaus leidimo, taip pat draudžiama be leidimo remontuoti, griauti ar perdirbinėti senoviniai, istorinės vertės pastatai.

— Panaikinus leidimus, nuo gruodžio 11 d. dar labiau padidėjo keleivių judėjimas tarp Vilniaus ir Kauno. Nora tarp tikrosios ir laikinosios sostinės korusio jau 5 poros traukinių, visi traukiniai tebėra perpildyti keleiviais.

— Nuo gruodžio 11 d. vykstantiems iš Kauno ir kitų Lietuvos miestų į Vilnių ir iš Vilniaus į Kauną ir kitas Lietuvos dalis Lietuvos piliečiams nebereikia leidimų, kaip tai dėl kulkurių smurtinį reikėjo iki šiol. Svetimšaliai ir kiti, kurie neturi Lietuvos pilietybės, turi ir toliau gauti leidimą važiuoti iš Vilniaus į Kauną ir iš Kauno į Vilnių.

— Išskleidyti lenkų okupacijos metais lenkų propagandistų vartų akcija, skelbiant esą Vilniaus nėra buvęs Lietuvos sostinė, Vilniaus Istorijos žada surengti viešą parodą, kurioje žemėlapis, dokumentai, senovės raštai ir pavet kšiai bus įrodys Vilniaus istorijos Lietuviskumas.

— Vilniaus Vytauto Did. gimnazijos mokiniai priėmė rezoliuciją, kad Lietuvių Birus gimnazijai būtų grąžintos

— Vilnius. Vilniaus miesto karo komendantas įsakymu visi esą Vilniaus mieste ir apskrityje buv. Lenkijos kariuomenės kariai, karinių organizacijų nariai ir policijos tarnautojai turi užsiregistruoti.

— Vilnius. Vilniaus Lietuvių choras „Varpas“, kuris vadovaujamas savo dirigento Siužos dar užpėrėitą vasarą lankėsi Lietuvoje ir Klaipėdoje ir buvo padaręs priesaiką tapti Lietuvos šaulių Sąjungos kariu kai tik Vilniaus bus laisvas, dabar savo priesaiką ištesėjo. Visi choro nariai latojo į L. šaulių Sąjungą ir pats choras pasivadino šaulių Sąjungos Vilniaus rinktinės choru. Choro vadis yra Julius Stius.

— Kaunas. Svetimo ministeris dr. Jokantas pranešė seimui, kad nuo gruodžio 15 d. į Vilnių keliama trys Vyt. Did. universiteto fakultetai, būtent teisų, humanitarinių ir teologijos filosofijos mokslų, kurie bus pildyti pervertkiję Vilniaus universitetą.

— Kaunas. Kauno miesto mokyklų tėvų komitetai ir mokytojai nutarė vietoje ruošę šiomet vaikams Kalėdų eglutės su dovanomis, kurias patys tėvai paprastai savo vaikams supirkdavo, tokias eglutes neberuosti, o pliusus, kurie buvo numatyti tokioms eglutėms ir dovanoms, pasigyti Vilniaus srities pradžios mokyklų mokinėms. Sa toms dovanoms bus stumėjami Kauno mokyklų vaikų laikraščiai savo nepažįstamiems broliukams ir sesutėms vilniečiams. Tokiu būdu bus pradėtas tarpokyklinis vaikų susirašinėjimas ir artimesnis bendradarbiavimas bei susirašinėjimas.

— Vilniuje keliamos mėsos kainos, Svarbiausioji gatvė buv. Mekevičiaus pavadinta Gedimino, buv. Želgovoakto g. — Klaipėdos g. — buv. Gegežės 3 d. g. — Vasario 3 d. g. — Pilsudskio g. — Algirdo g. Didžioji Polulianka — Dr. J. Basanavičiaus g. — Mažoji Polulianka — Malronio g. Taip pat pakeliamos Lietuvos kaimų pardavimas visos kitos gatvės.

— Švenčionėlių apskrityje pradėti registruoti darbininkai, norį vykti miškų darbams. Norinčių išvykti atsi randa nemažas skaičius.

— Nuo Naujų Metų Vilniuje pradėjo veikti policijos mokykla. Policijos mokyklos viršininku paskirtas Dzenkai tis.

— Vilniaus miesto savivaldybė paruošė viešųjų darbų planą 1940 metams.

— Perikėlis Penagoginis Institutas iš Panevėžio į Vilnių, prie jo įsteigta pavyzdinė pradžios mokykla, kuri bus 6 skylių.

— Nesenai Vabalinuko valsčiaus savivaldybė išgirdinė visą didelę rinką ir porą galyvių, taip pat baigiamą įvarkyti šaltgatus.

— Gudžinių pieno perdirbimo bendrovė baigė elstyti moderni penėbės rūmą. Rūmai pastatyti miesto centre. Su skylyu kaštavo apie 100,000 litų.

— Iš Pikelių miesto į Vilnių važiuoja ne tik daug naujimo, bet ir daug senų žmonių. „Nora prieš mirtį noriu pasimelsti Aušros Vartuose“ — sako ne viešas.

Laisvo Pajūrio Laisvės Sargai

Marš, laukininkai, žvejai draugai, Laisvo pajūrio laisvės sargai! Savo gimtinę, Kuršių mares Baltijos jūrą saugosim mes.

Ariame žemę, prauksime tinkle. Laisvę apginti turime giaklę. Drąsiai į jūrą leidžiasi žvejai; Jo nebaugina audros ir vėjas... Marš laukininkai...

Motina — žemę artojas ariai, Grūdus į pėnią žemėlę beria; Prakuoti žemę artojas laisto — Vėjas bangose laivelį eivalsto. Marš laukininkai...

Vėjas ir bangos mus nebaugina; Jūra drąsųlieni — mašina. Myli artojas motiną — žemę, — Žvejai sau maistą iš jūros semia. Marš laukininkai...

Mylini visi mes jūrą — dekraste, Lauką ir pievas gintojo krašto; Jeigu Tėvynei pavojus kiltų — Rankose mūsų giaklai prabiltų! Marš laukininkai...

Arkiš ir tinklą tuomet padėsim; Mes savo laisvę ginti mokėsim! Ginklus į tvirtą imsimė ranka; Drąsos pajūrio šauliai pakanka! Marš laukininkai...

Jungas verguėbės ne šaulių skirtas; Paudius sutraukė mus rankos tvirtos! Laisvą pajūrį, urangį Tėvynei Saugo ir saugos šaulio krūtine!

Marš, laukininkai, žvejai draugai, Laisvo pajūrio laisvės sargai! Savo gimtinę, Kuršių mares Baltijos jūrą saugojam mes!

— Vilniuje keliamos mėsos kainos, Svarbiausioji gatvė buv. Mekevičiaus pavadinta Gedimino, buv. Želgovoakto g. — Klaipėdos g. — buv. Gegežės 3 d. g. — Vasario 3 d. g. — Pilsudskio g. — Algirdo g. Didžioji Polulianka — Dr. J. Basanavičiaus g. — Mažoji Polulianka — Malronio g. Taip pat pakeliamos Lietuvos kaimų pardavimas visos kitos gatvės.

— Švenčionėlių apskrityje pradėti registruoti darbininkai, norį vykti miškų darbams. Norinčių išvykti atsi randa nemažas skaičius.

— Nuo Naujų Metų Vilniuje pradėjo veikti policijos mokykla. Policijos mokyklos viršininku paskirtas Dzenkai tis.

— Vilniaus miesto savivaldybė paruošė viešųjų darbų planą 1940 metams.

— Perikėlis Penagoginis Institutas iš Panevėžio į Vilnių, prie jo įsteigta pavyzdinė pradžios mokykla, kuri bus 6 skylių.

— Nesenai Vabalinuko valsčiaus savivaldybė išgirdinė visą didelę rinką ir porą galyvių, taip pat baigiamą įvarkyti šaltgatus.

— Gudžinių pieno perdirbimo bendrovė baigė elstyti moderni penėbės rūmą. Rūmai pastatyti miesto centre. Su skylyu kaštavo apie 100,000 litų.

— Iš Pikelių miesto į Vilnių važiuoja ne tik daug naujimo, bet ir daug senų žmonių. „Nora prieš mirtį noriu pasimelsti Aušros Vartuose“ — sako ne viešas.

Skaityk „Lietuvį“ ir žinosi viską kas dedasi pašauli.

Lietuvaišės pasipuošusiu tautiškais rūbais.

Paskerdei kiaušiai — mirk

Klaipėda. — Sumiti ir laukinio teismo keli asmenys, be leidimo pardavę arba sau pa piovę kiaušienos. Juoskyje kriminalinė policija suėmė Jurgį Igneri, kurs vieną kiaušį pardavė kitam, o kitą slap tai sau papiovė. Policija į skunėje po šienu rado mėšą ir į ją atėmė, o Igneri atidavė teismui. Šatrių kalne sumitas Marijnas Klavs, be leidimo paplovęs kiaušį ir mėšą pardavęs. Sumiti ir trys žmonės kurie iš Klavo mėšą pirkė.

— Vilniaus grąžinimo ir kariuomenės šventės progą Res publikos prezidentas malonės aktais dovanoją bausmes 56 asmenims.

— Panevėžio apskrityje per ketiolik metų sukita nemažas atamibi nusausinimo darbu. Tačiau paskudintu laiku pradėti vykdyti daug smulkesnių darbų počių ūkininkų lėšomis.

— Vokiečių iškėlimo reika lais į Berlyną buvo nuvykę Lietuvos vokiečių vadai Kosmanas ir Reichartas. Jie jau grįžo į Kauną. Esą vokiečiai iš Lietuvos bariją iškėdė 1940 metais.

— Kaune yra 4 provoslavų cerkvės, 2 evangelikų. Be to yra metodistų ir kt. sekų bažnytelės. Marijavinai turi 1 bažnytelę, taip pat 1 mahometo aų mečetė ir 31 žydų senoga.

Streikavo lenkai gimnazistai Vilniuje.

Vilnius. — Po Vilniaus lenkų gimnazistų „streiko“, nuo gruodžio 10 d. prašedami pifimėti prašymai tų tėvų, kurie nori, kad jų vaikai galėtų netrukdomai mokytis. Visi mokiniai, kurie nustatytu laikui neatėjo į pamokas išbraukti iš gimnazistų skaičiaus.

Amerikoniška vagystė Vilniuje

Vilnius. — Nežinomų pėsių būrys įsibrovė į „Elavat Piskl“ manufaktūros prekybą, esančią ant Didžiosios gatvės ir pagrobė prekių už 20 000 litų ir kasoje rastus 500 litų pinigais.

Apipėšimas padarytas dienos metu ir taip drąsiai ir skubiai, kad praeiviai nieko neįtarė matydami gabenamas prekes.

Pėsiškams gresia sunki bausmė, nes už pėšimus dabar Vilniuje baudžiama visu griežtesniu.

Suvaritytos svaigalų pardavinėjimas.

Klaipėda. — Klaipėdos krašte jau veikia vienodai visi Vokietijos įstatymai. Ypač įgali pažymėtinas svaigalų pardavinėjimo įstatymas. Konjako ir kiti geriami bonkoms jau neparduodami ir visiems karščianninkams įskaita nuo 6 valandos vakaro nepardavinėti stipriųjų gerimų. Laisvai galima pardavinėti itk alų ir brogą.

VIETOS LIETUVIU GYVENIMAS

LIETUVIU IŠEIVIŲ ATEL- TIS ŽEMĖS ŪKYJE.

Pastaraisiais metais darbininkai laikė neteisyne ras- ti vietą, kur galima būtų užsidirbti didešni duonos apimtį. Pabrūnose ir dirbtuvėse dar- bų perdang nėra, o ir esamieji nepagerinais atlyginimais. Dažnai darbininkai tenka dirbti fabrike ligas valandas už menką atlyginimą, kurio su- klai užtenka savo ir darbi- ninko šeimos išmaitinimui.

Brazilijoje yra gana daug stambių miestų su didesniais ir mažesniais pramonės įmo- nėmis, bet beveik visur aty- gyvenimo darbininkai patygi- ma mažas. Jei kur ir gali- ma truputį daugiau uždirbti, tai ten ir išlaidų daugiau — brangesnis pragyvenimas, brangi būto namina, didesnis visos kitos kasdieninės išlai- dos.

«Lietuvyje» jau daug karų buvo rašyta ne kokių speli- tojų ir padėties nežinančių žmonių, bet tu pačių patyri- sų mūsų šeimai, kad Brazil- jos lietuvių darbininko atstis yra tik žemės ūkyje, o ne mieste fabrike. Gyvenimo, mūsų šeimų gyvenimo nely- rimas parodė, kad paprastas įnodarbis darbininkas tik žemės ūkyje gali susilaikyti šviesesnis atelitis. Ir tik žė- mes ūkis Brazilijoje geriau sią apmoka sunkų darbą ir darbininko pragaitą.

Dabar, kada Europoje stau- čia karas, kada to karo pase- kosis jaučiamas ir čia už o- keano, lietuviams išsivimas patarima kuodaugiasia dū- žiuose. Jeigu dabar daugelis iš mūsų ir turime šokiškus tokius dar- bus fabrikuose, tai atsiminkimė, kad tie darbai nėra an- žini. Kas žine ar dabartinio karo pasekmėse neužeis anks- čiau ar vėliau antras ekono- mišis krizis, kokių daugumas mūsų šeimų pergyveno 1933-1933 metais. Ar neatsiras vėl tikatentiškas bedarbių ir ko- tada griebsis fabriko darbi- ninkos, jis tada vėl klesyva- nu momentu gali atsidurti į gatvę be duonos, be pinigų ir be darbo.

Talgi, kaip matome, žemės ūkis apsaugoja mūsų šeimų ne tik nuo galimo ekonom- nio krizis ir kitų nelaimių, kurios greičiausiai pasiekia miestą ir rečiau kaimą, bet ir geresniais laikais duoda daug didesni pajam darbin- nikui kaip miesto fabrike. Sa- vaine darosi išvada, kad mū- šy išsivait turi kiek galima daugiau teltis ir žemės ūki- jai ir jame kurtis. Svarbu tik pasirinkti vietą, kur lietuvių išsivait atelitis būtų tikrai už- kriata.

žiai praleisti laisva laiką. Pas- tarojuo laiku kiek daugiau parengimų surengia «lytos» organizacija, bet labai gaila kad nevisada tie parengimai būna pamašs į lietuviškus ir kultūringus parengimus. Šiaip ar taip, vis tik «lytos» organi- zacija duoda bene daugiasia parengimų, mūsų jaunimui. Reikėtų netaikyti kitoms lie- tuviškos organizacijoms. Turime atsiminti, kad vaka- rai ir brazilūs parengimai kaip tik daugiasia sutraukia mūsų jaunimo, kuris neturė- damas progos susitikti, bla- kos ir žūva svedimųj tarpė.

Jamuois

LIETUVIU SAJUNGA BRAZI- LIUJE RENGVS VAKARĄ.

Dr. V. Kadrickos lietuvių mo- kyklos sąlyje Lietuvių Sąju- na Brazilijoje ruošiasi suren- gi višų vakarą su įdomia programa Vakaras įvyks atel- niai mėnesį. Programoje bu- jaba įdomi komedija, lietuviš- kus dainos, muzika ir kt. Ka- dengi liokos rajone lietuviš- kas vakaras jau labai senai buvo, tai reikia tikėtis, kad šis parengimas turės didelį pastekimą.

K.

ŠIŲ METŲ KARNAVALAS BUVO VIENAS IS MENKIAUSIŲ.

Šio Paulo mieste šių metų karnavalas buvo visais atžvil- giais visai menkas. Šmet nebuvo nei vieno karnavališ- ko vežimo nei kitais metais garsesny «koronų». Atrodo, kad karnavalas Brazilijoje ti- krai pradeda išesti iš mados. Šio de Janeiro mieste, kaip praneša laikraščiai, ir šiais metais karnavalas buvęs pa- kuop, bet taip pat menkesnis kaip praėjusiais ir ankstesnis metais.

«LIETUVIO» KALENDORIŲ GAUS TIK TIE SKAITYTOJAI, KURIE NĖRA ATSILI- KĘ SU MOKESČIU UŽ PRE- NUMERATĄ.

«Lietuvio» kalendorius jau uatginamas spausdinti ir tuo- jau bus platinamas bei išsin- tinitas visiems metiniam pre- numeratoriems, užsimokėju- siems už laikraščio prenume- ratą 1940 metams.

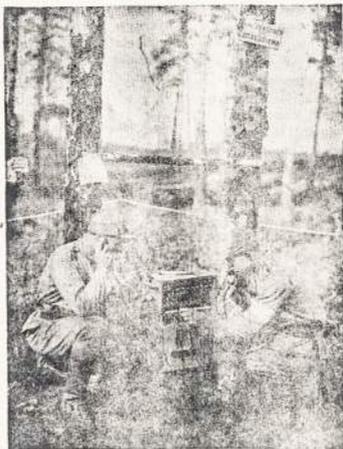
Tie skaitytojai, kurie dar yra atsilikę su mokesčiu už prenumeratą, kalendorių gaus tada, kai atsilysins.

Kalendorius, kai tik išeis iš spaudos, visiems užsimo- kėjusiems priesnumeratoriams bus išsintinatas pašu kartu su laikraščiu.

LAIŠKAS IS TOLIMŲJŲ RY- TŲ.

Šiomis dienomis Lietuvis rodakcija gavo laiška iš lie- tuvu J. Šileiko, kuris gyvena Charbino mieste, Tolinuose Rytuose.

Sis toli gyvenantis lietuvis prašo stinutėti laikraščių ir sekantį kartą pasidžia plačiai parasyti apie Charbino lie- tuvių koloniją. Jis rašo, kad šiuo metu Charbino gyvena nemažas skaičius lietuvių. Charbino lietuviai nors ir la- bai toli nuo Lietuvos, bet es- gys tikri patriojai ir neužmir- ša savo senosios tėvynės.

Lietuvos kariai manevruose prie telefono

GAIGIASI DARBAI KUBATONE

Kubatone, prie Light and Power kompanijos elektros stoties ir jos įrengimų anks- čiau dirbo nemažas skaičius lietuvių darbininkų. Pastaruo- juo laiku mažėjant nemaža darbininkų kompanija perkė- lė į kitas vietas, tokiu būdu dabar Kubatone lietuvių liko vienišs. Lietuvių darbi- ninkai čia užsidirbo neblo- gausia. Atlyginimas nebuvo didelis bet galima buvo dirbti didešni darbo valandų skai- čių. Vidutiniškai darbininkas čia uždirbavo iki 300 — 400 milreisy į mėnesį. Specialis- tai uždirba žymiai daugiau.

Toks uždarbis, aišku, yra nedidelis, bet gyvenant to- liau nuo miesto paprastai yra mažiau išlaidų, todėl taupesni darbininkai per mė- nesį susitauo po šimta kitų milreisy.

Bendrai gyvenimas Kubatone nuobodnis, klimatas karštas ir labai drėgnas. Daž- nai būna trastas, kuris nėra labai sveikas.

Jurgis.

Simas Bakšys.

Ka veikia Rio de Janeiro lietuviai?

(Pabaiga)

Veik visi turi savo namo- lius, bet dirba Rio de Janeiro mieste, arba ima darbą į namus iš Rio de Janeiro avalinės fabriku. Bus juos praleidau Nanju Meju šventę. Nurykau kartu su kun. J. Ja- nilionu. «Vilnius» nirm. J. Sliarunščiu ir J. Ramanaus- ku. Atvykome tydomis nieka- nažinsnt, nes norėjome išvengti svečių priėmimo iš- laidu. Bet kurta ul Pas Usec- kus tuoj susirinko kaimynai ir semininkas noroms nenor- mos mus susodino už stalo. Aš ištrėkau tik aplankyti prieš tris metus buvusius ma- no mokinius, kurie mane pa- matę tuoj šlabėjo pasigirti kas ką moka. Kai grįžau pas Useckus, radau visus svečius

dainuojančius. Nuostabu, kad Useckų, Dūdų ir Tumonių šeimos, nuo senelių ligi anu- ku yra dainoriai. Jie dainuo- ja savo butuose, kiemeliuose, vyrai dainuoja ir karamėlose prie aliešo, o vaikai lietuviš- kų dainų užtraukia net vidury miestelio. Kartais lietuviš- kai su jais uždainuoja net kaimynai juodukai.

Kašijėčiai nors ir turi sa- vas namelius, bet darbo at- žvilgiu neturi jokių patogumų. Iki stoties apie 15 min. reikia eiti, o jei skubi, mokėk už omnibusą po du tustonus. Gelž-tilis nebrangus: ten ir atgali tik 600 reisy. Bet kelio- nė į vieną galą trunka apie 40 min. Paskui Rio de Janeiro imk bonde, kad pasiektum darbo vietą. Aišku šie visi pa- sivaizdinėjimai darbininkui ne- sudaro jokio malonumo.

DU KAPITONAL

Rio de Janeiro yra ir du Lietuvos kariuomenės ats, kapitonal: kap. J. Budzilas ir kap. Saikauskas. Pirmasis yra a/c The Texas Company Ltd. aukštas tarnautojas, gy- vena ir dirba vienoje sąlyje. Antrasis turi savo namus Caxias m., o dirba Rio de Janeiro.

PO GIRNIŲ IR RAMANAUS KŲ PASTOGE.

Gyvenimo apyvių ir savų žmonių draugystės jausmo verčiamai rikiškai lietuviai gyvena susigrupavę. Bene daugiasiai gyvena gatvėje Bella. Čia seniau buvo a. a. Petro Jonušio, vadinamo Lie- tuvių mėsainių tėvo, didelis avalinės fabrikas, čia karje- ra pradėjo broliai Girniai. Čia daug lietuvių, kurie anks- čiau nei ylos į rankas paimiti nemokėjo, išmoko amato. Šis lietuvių samboris ir tautiniu atžvilgiu yra gana svarbus Rio de Janeiro lietuviams.

Po Girnių pastoge susiren- ka ir dideli ir maži. Čia ran- da prieglaudą iš S. Paulo at- vykę mokytojai, šis susren- ka mažųjų lietuvių šeima. Kiek trūkumo, kiek bildesto! Bet šių namų gventojai lie- tuviškos labai viską pakelia. Šia mažaisiais aš praleidau čia dvi vasaras, ir negaliu atsigerėti semininkais ir tais lietuviams, kurie savo vaikus suveždavo iš tolimesnių vietų. Tomis dienomis jie, ro- dos, tik ir gyvendavo, kad

Susirūpinkime Skaitymu

Mūsų praleidžiamoji diena taip įvairi, kaip margas ir pais gyvenimas. Bet didžiausią dienos dalį ekiriame kasdieniam darbiui, egzistencijai, atsieiti savo kūno išlaikymui. Taip pat sutikame su tuo, kad didelė dalis mūsų tautie- tik savo kūno išlaikymu, bet antra vertus, apie dvasios ir proto peną nebuvo ir neturi laiko galvoti. Jeigu taip žiau- rus gyvenimo laikotarpis bu- vo senajai kartai, tai jaunoji karta kurios gyvenamasis laik- kas daug palankesnis, nepa- vengiamai prie kasdieninio darbo privalo pridedti proto ir dvasios peną: knygų, laik- raštų, spaudų, kultūringų pra- mogo etc. Mes, lithuaniečiai, šalia bendrosios spaudos bei knygos negalime palikti nuo- šali ir sportinės literatūros. Gerai žinome, kad fizinis su- gebėjimas, sportinė praktika įkyjama aiškėje ir nuolati-

mažieji išaugtų dorais lie- tuviais.

APLINKUI DŪDŲ STALĄ...

Nemanykit, kad tas stalas yra koks magiškas. Jis gana paprastas ir nedidelis. Bet, kai prie jo pristumdavom dar vieną staliuką, aplinkui susės davo visa Caxias lietuvių «mokykla». Tai mokyklė būvo tyli. Mokiniai dirbo rim- tai, nes žinojo, kad jų moky- tuosias atostogose besibaigiant vėl išvažiuos. O reikia kas nors išmokti. Juk negražu, kada netuvis nepaskaito lie- tuviško laikraščio, kada ne- moka parasyti laiško savo giminiams! O nors kartą per metus, nors per Vasario 16, reikia ir viešai lietuviškai pa- sirodyti. Tad prie šio stalo Caxias lietuviškai mokosi iš- kilmesnės priaitinkti eilėtučių ir dainų. Bet aplinkui stalių kie- ka tik tušėtos kėdės, kai per- traukų metu visi išbėga į kle- timą ir ima triukšmingai žais- ti.

J. J.-las.

Suomijos slidininkai kare.

Suomiai turi gerų sporti- ninkų, tarpe jų nepaprast i stiprių slidininkų, kurie la- bai vertingi savo pasankumu dabartiniam karui. Pasakojā- ma apie šokių atstikningi šio- mis dienomis slidininkas Pek- ka Niemi pasaulinis 50 km. perbėgimo nugalėtojas, kuris aktyviai dalyvuoja kare su rusais, su menku vyrų bū- reliu buvo pasigtas į žvalgy- bą. Niemi netikėtai teko susitikti su rusu daliniu iš 100 vryų. Rusams, pesusęju- sus sumesti kas atsidiko. Niemi su savo vyrais kaip ug- nis pranyko. Nespejo rusai susigriebti kai pasijuto puola- mi iš užpakalio, o atsigręžę vėl nieko nebuvo ir tik da- bar į juos saudė iš priekio. Tai buvo tas pats Niemi ne- regėtai greitai porsimerdas- mas tai užpakalin. Rusai na- nė esą apsupdi, nustoje dar kelio kita vryų pasidavė be- laisvėn. Koks buvo jų suste- bimas kai pamatė, kai juos puolė... tik šeši suomial.

VILNIUS. — Vilniaus sporto anygarda pradėjo vykdyti sporto planą žiemos ir vasaros sezonams. Antkaklio kalnuose išnuomoti sportininkų reikiams dveji namai polis- ni ir sporto irankių remon- tai bei medicinos pagalba. Kadangi Vilniaus apylinkės yra kalnuotos yra žiemos metu visomet apėdai snigo, čia visuomet slidininkų (ski) sportas. Trijų Kryžių kalne rengiamas takas rogu- tėmis važinėti. Vilniaus sporte apygardos dirbtuvėse at- naujinai darbai, dirbamos nau- jos silidės (ski) ir pradema- ni sportinių laivelių bei ir-

nėmis laivybomis, bet be te- oretinio pasirušimo, aukšto sportinio lygmens pasiseki- mas bus labai ilgas ir sun- kus. Be to, sekdamas teorija, pažinai visas sportines gud- rybes laiko sukurtas, paste- bėsi klaidas bei trūkumus kurie trugdo sėkmingam ta- vo tobulėjimui.

Sportinės spaudos turime vietinės vietine kalba užtel- tinal, tik norėk pasisavinti, bet lithuaniečiai turėtų jausti pareigos skaityti Tėvynės laikraščių, tai būtų nuolatinė stipri lietuviškos pasiprūs, dvasios penas iš gimtosios šalies. Tiesa, sąlygos gal ir nelabai palankios, bet atsime- nant kas vienam nepake- lama, grupel lengvai veikiama, tai ir si kitiūs pašalina- ma.

Prisipažinsime bibliotekas turime menkas, jose knygų nedaug ir tos pačios jau se- kosios, pažvelkime kas ir kiek varto knygų lėntynas, o tai mokyklų mokiniai ar ka- tik baugiesyti, senesniosios kartos jaunimo atstovų labai ir labai mažai atrasime. O tai reikia pripažinti, kad labai liūdina. Lithuaniečiai savo spo- to, manškų, žaidimų privalo atrasti laiko aplankyti ir bi- bliotekas. Kaip betkokiam ge- ram norui bei sumanymai skyriaus vadovybė yra talki- ninkė savo nariams taip pat spaudos klausime ji turi atei- ti į padėjimą.

J. J.-las.

..

Suomijos slidininkai kare.

Suomiai turi gerų sporti- ninkų, tarpe jų nepaprast i stiprių slidininkų, kurie la- bai vertingi savo pasankumu dabartiniam karui. Pasakojā- ma apie šokių atstikningi šio- mis dienomis slidininkas Pek- ka Niemi pasaulinis 50 km. perbėgimo nugalėtojas, kuris aktyviai dalyvuoja kare su rusais, su menku vryų bū- reliu buvo pasigtas į žvalgy- bą. Niemi netikėtai teko susitikti su rusu daliniu iš 100 vryų. Rusams, pesusęju- sus sumesti kas atsidiko. Niemi su savo vyrais kaip ug- nis pranyko. Nespejo rusai susigriebti kai pasijuto puola- mi iš užpakalio, o atsigręžę vėl nieko nebuvo ir tik da- bar į juos saudė iš priekio. Tai buvo tas pats Niemi ne- regėtai greitai porsimerdas- mas tai užpakalin. Rusai na- nė esą apsupdi, nustoje dar kelio kita vryų pasidavė be- laisvėn. Koks buvo jų suste- bimas kai pamatė, kai juos puolė... tik šeši suomial.

VILNIUS. — Vilniaus sporto anygarda pradėjo vykdyti sporto planą žiemos ir vasaros sezonams. Antkaklio kalnuose išnuomoti sportininkų reikiams dveji namai polis- ni ir sporto irankių remon- tai bei medicinos pagalba. Kadangi Vilniaus apylinkės yra kalnuotos yra žiemos metu visomet apėdai snigo, čia visuomet slidininkų (ski) sportas. Trijų Kryžių kalne rengiamas takas rogu- tėmis važinėti. Vilniaus sporte apygardos dirbtuvėse at- naujinai darbai, dirbamos nau- jos silidės (ski) ir pradema- ni sportinių laivelių bei ir-

/Nukelta į pask. pusl./

LIETUVAI IR SVETIMŠALIAI

Pasy vertimas tik 95300 PRISIEKUSIIS VERTĖJAS

Dr. Genopolis Moreira da Silva

RUA DIREITA, 64 (o andar sala 3) Tel. 2-0226 S. Paulo.

PIJAUS RUTKAUSKO VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBIŲ SIUTŲYLA

„ROYAL“

Atleka darbu greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir pigiau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų modelius. LIETUVIŠKAS NUOLAIDA.

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pasirinkimas. SIUVAME IR ISSIMOKEJIMUI LABAI LENGVOMIS PALYGOMIS. UZEIKITE ĮSTIKINTI

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

DĖL SVETIMŠALIŲ REGISTRA CIJOS IR „KADERNETU“.

Einant įstatymu N° 3010 visi Brazilijoje gyvenantieji svetimšaliai vyrai ir moterys nuo 18 iki 60 amžiaus iki šių metų birželio 30 dienos privalo užsiregistruoti ir išimti carteira de identidade para estrangeiro modelo 19°.

TAUTIEČIAI, neatidėliokite daugiau laiko ir pasikui binkite dabar tuojau užsiregistruoti ir išimti „kadernetu“, „Kaderneta“ su registracija, pasų vertimais ir visais kitais reikalingais dokumentais bei „atestado de residencia“ kainuoja tik pradedant nuo

60\$000.

Neikite kitur pirma nepasitęsus pas mus. Kreipiantis pas mus nesugausite laiko ir sutuopysite pinigus.

Taip pat išrūpiname įvažiavimo liudymus (certidão da policia maritima) iš Santos ir Rio de Janeiro.

Visais registracijos, „kadernetų“, vertimų, pasų reikalais kreipkitis į

„Lietuvio“ redakciją, rua Bandeirantes 474 Caixa Postal 1874 tel. 4-3925 ir I Agencia Raiocica rua dos Gasmois nr. 324.

Galima kreiptis ir sekmdieniais nuo 10 iki 12 val. I „Lietuvio“ redakciją galima kreiptis vakarais nuo 8 iki 10 val. trečdieniais ir penktadieniais.

DANTISTAS JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 254 sobr.

São Paulo. Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir São

Pasy, su daugelio metų prak-

tikos. — Biombroja darbas už

108000 su parcelana, arba sidabru.

— Darbas garantuotas

Trau kia dantis be skausmo už

55000 Atidaryta dieną ir naktį.

Vidurių fotografijų įstaig „BERNARDO“

įsteigta 1939 metais

Atleka įvairius darbus foto

grafijų srity. Specialybė pa

didinimo, o taip pat su da-

darbas greitas, sąžiningas ir

pigus. Vyksta į namus fo

tografijų reikalais. Daro iš

rotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua S. Casiano, 447 (sen

ar. 111). Tel. 4-5976 S. Paulo

O Tradutor Publico Juramentado ANTONIO RUFFOLO Pristekusis Vertėjas Pasų vertimas pigiomis kainomis. Svetimšalių legalizacija. RUA LIBERO BARARÓ 314 1º andar sala 5 Kreipitės nuo 10 iki 11 ir nuo 2 iki 5 val. vak.

Lietuviška Spaustuvė BALTICA Labai pigiai ir gražiai Lietuviams nuolaida. atleka visas spaus-tvės darbus. Užeikite įstikinti! A. BUMBLIS R. João Theodoro, 194 TEL. 4-8438

Seniausia Lietuviška siūvykla mūsų kolinijoj Medžiagas perka didelėmis partijomis, todėl ir kostumai mūsų siūvykloje pigiau, kaip kitur. Taip pat turime gatavų kostiumų ir keinių vieno-nės medžiagos po 388 pusvintonės — 185000 brimo medžiagos kel-nės nuo 68300. Didelis pasirinkimas gatavų darbinųjų rūbų. Kaune diplomoto stuvojo JUOZO SLIKTOS Siūvykla „KAUNAS“, Rua Duque de Caxias Nr. 49 S. Paulo (prie Sroceabano st.)

Galite gauti papigintomis kainomis Įvairių naujausių Lietuviškų knygų — romanų, apysakų dainų, eilėraščių ir t. t. Taip pat naujų Lietuviškų piekščių, vėžių, Vytauto Didžiojo, Dariaus — Girėno ir kitokių paveikslų, maldaknygių ir Lietuviškų atvirukų. VISKAS PAPIGINTOMIS KAINOMIS. Papuškite savo kambarį gėnas gražiais pavalkais ir Lietuviškų vėžių. Jie jums primins, kad esate lietuviai. Pasinaudokite proga pigiai įsigyti puikiausių Lietuviškų knygų. Knygos, paveikslai, atvirukai ir kt. taip pat siūndiami ir į provinciją (interiora). Informacijos teikiame ir raštu laisškai. Rašant laisšką reikia pridėti atsakymui pašto ženklą už 400 reialų. Kreipitės asmeniškai ar rašyt: „LIETUVIS“, RUA BANDEIRANTES, 474 CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, ve nerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v. LADEIRA PORTO GERAL 12 sobr. /Kampas Boa Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gvy. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5085.

DR. S. MEITIN

DIPLOMUOTAS VOKIETIJŲ IR RIO UNIVERSITETO Vidurinių, veneriųjų ir nervų ligų specialistas. Priima nuo 2 iki 6 val. vakaro. Kalbama Lietuviškai. KONSULTORIJA Rua Barão de Itapetuinga Nr. 139 salė 8—9 TEL. 4-071

MECHANIKAI - SPECIALISTAI

FILIFE & SOARES

Alameda Barão de Limeira, 324

Perka ir parduoda įvairių tipų motociklus ir jų dalis Taiso, dažo ir nikeliuoja motociklus ir jų dalis. Darbas greitas ir garantuotas. Didelis įvairių vartojtų ir naujų mo-tociklų pasirinkimas. Kainos labai pigios. Užeikite įstikinti.

Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu darne stambią nuolaidą.

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kerė ru Santa Epiphigia)

Tel. 4-0316

Vidurinės, nervų, odos ligos. Speciali veneriųjų ligų klini-ka. Visiškas gonorėja išgydymas per 10—15 dienų su gara-tija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekma-dieniais nuo 10 iki 12 val.

Daržai išsimokėjimui

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Centra do Brasil, C.A.I.C. skirto ir parduoda už mažą šimokėjimo mokestį didelį daržą — čiačara — kur yra tūkstantai šių medžių: Fereiras, Videiras, Aouateiras, Jauoticabeiras, La-ranjeiras ir daugelį kitų vaismedžių. Išsimokėjimui parduo-damas geras namas iš ruti pastatui su žemės sklypais. Dato daržų su geru maistų mūrų, kurį galima parduoti po 500 reiais metrą. Traukiami išieina

iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,11; 14, 30. Pradimo: Rua Rua José Donato, 60, a sala. 8. Sekmdieniais telrautis pres stoų Carvalho de Araujo kraituvėje pas Antonio Kirsten.

LIETUVIŠKA SIŪVYKLA „VILNIUS“ Siuva vyriškus ir moteriškus rūbus kostiumus, paltus ir t. t. Didžiausias įvairių medžiagų pasirinkimas. SIUVAME IR ISSIMOKEJIMUI TIK PO 208000 ĮMĖNESI. Mūsų siūvykloje galite pasiūti rūbus ir neturėdami pakankamai pinigų. Centras: Skyrjus: Rua da Mooca, Pr. Julio Mesquita 3027. Tel. 2-8854 60. Tel. 4-5015

PRISIEKUSIS VERTĖJAS. MIGUEL OCOGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 193. Tel. 2-6393 Vertėis iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontrak-tus, visokius liūdėjimus ir t. t. Parnuoša įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Cha-madoms ir pilietybės įgijimui.

DR. A. CANDIA

SIFILIS. GONORĖJA VIŠOSE STADIJOSE GYDOMA MODERNIŠKIAUSIAIS BŪDAIS KAINOS ŽEMOS. Palengvina mokėjimo sąlygas. BARÃO DE ITAPETINGA , 242 3º and Tel. 4-0218 São Paulo. Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 7 val. vak. Sekmdieniais nuo 11 iki 12 val.

Lietuvi Išeiiviiii

Didelį džiaugsmą ir malonumą padarysi savo gimis nėms bei draugams, jei užsakyai jiems 1940 metams „Lietuvi“, „Lietuvio“ plačiausiai rašo apie mūsų išeiivį gyvenimą, todėl užsakei savo gimėnės laikraščiui suteiks daug įdomių žinių ir nusipelnai jų amžiną dėkingumą, ems pagaliok ketetos atleikamų mlrešų ir būtinai užsakyk „Lietuvi“ savo giminei, deangui ir geram pažintamui. LIETUVIO - PRESUMEJATOS KAINA I LIETUVA IR KITAS EUROPOS SALLIS TIK 208000 MEFAMS, PUSME-ČIUI 109000 I Amerika, Argentina, Kanada, Urugvajų ir kita-Pan Amerikos salis metams tik 159000, pasmečliui 88000.

Dr. Paulo Licciardi Santa Casa Gydytojas-Operatorius

SKILVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNSINIŲ PER TURBACIJOS, HEMORAGIJOS, Šilimo ir vėlesnių ligų gy-dymas. KOLONIJASIS vyrų bei moterų cirozisa ir aster GONORĖJA gydantys pigai naujausias metodus pro-ostai. Slogos, sūjų prakaitavimas, diabetas ir t. t. Bon-dras gydymas ausimis, ausimis, negalavimų, lytiško si-puono ir t. t. Beada chirurgija.

Konsultorija įgyvendinama vieta RUA SILVA PINTO, 441 Priėmimas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 iki 20 valandos vakaro. Tel. 3-4175. KVIŠLIAMIS VIKSFAI NAMUS BET KURIA VALANDA DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas São Paulo aukštojo)

Civilines ir prekybines bylas, kontraktai, įputekos, žemes pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skųq išreikšiamimi ir visi kitu juridiniai reikalai. Rasmus: Rua Direita nr. 2, 2-as aukštas, sala 61. Telei. 2-4214. Atidarytas nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v. KALBA LIETUVIŠKAI.

TAUTIEČIAI

Savo pačių naudai kreipkitės i „Lietuvio“ redakciją siais reikalais:

1. Norėdami užsiregistruoti ir išsi imti svetsmsalo pasą (carteira de identidade para estrangeiro.)

Pas mus paruosiami visi dokumentai tiesiai, greitai, sąži ningai ir daug pigiau kaip kitur. VISOS INFORMACIJOS VELPUI.

2. Norėdami išgauti liudima (Cer-tidão do desembarque) iš Santos ar Rio de Janeiro uosto policijos ir imi-gracijos įstaigų.

Išrūpiname liudymą greitai, be vargo, važinėjimū į Santos i oe didelių isiačių. Prisiūdiname dokumentus paštū į-namais. Teikiame nemokamai visas informacijas laisškai late riore gyvenantiems lietuviams. Atsakymui reikia pridė-ti auro ženklą už 400 reialų.

Norėdami turėti tikslų paso ar do-kumento vertima.

Prūvame pasus ir įvairius dokumentus vertimui. Pasų dokumentų vertimai aukščiau greitai, tvarkingai ir pi-rau kaip kitur.

Norėdami gauti savo senojo paso, esancio Lietuvos Konsulate, vertima.

Išrūvame ir paruosiam vertimus legalizacijos ir kitems reikalams tų pasų, kurie yra Lietuvos Konsulato archyve ik už 10 mėnesi. Norėdami gauti jūsų paso vertima, tie-sotigini kreipkitės i „Lietuvio“ redakciją.

Atsiminkite patys ir kitiems pasaky-kite, kad kreipdamiesi visais reika-lais i „Lietuvio“ redakciją būsite pa-tenkinti, sutuopysite laiką ir pini-gus.

Mūsų tikslas na pasipelnyti, bet sąžiningai patarnaut savo tautiečiams. Už patarimus ir informacijas nejam-me jokio atlyginimo ir nereikalaujame jokių pasizadejimų. Nevorzone telrautis ir kitur.

Interesantus prūvame: Kisonas darbu dienomis nuo 9 iki 7 val vakaro. Sekma-dieniais nuo 10 iki 12 val. Antradieniais, trečdieniais ir devyrdieniais taip pat ir vakarais nuo 8 iki 10 val. vaka-ri stua Bandeirantes, 475 Bom Retiro. Adress laisškams: U V 24.01.1940. 1764 311 1.242.0.

Ivairios žinios

Rumunija pasiliks solidari sąjungininkams

Naujausios žinios iš Bukaresto praneša, kad Rumunija oficialiai paskelbė savo solidarumą Anglijai ir Prancūzijai. Rumunija atsisako paduoti Vokietijai reikalingą žiurkės ir degamosios medžiagos kiekį. Šis Rumunijos vyriausybės nusistatymas sukėlė didelį nepasitenkinimą Vokietijoje ir Sovietų Rusijoje.

Tarp kitko laikraščiai rašo, kad Rumunija esanti slapta

susitarusi su sąjungininkais pastoti kelią nematomai Sovietų Rusijos ekspansijai. Taip pat pažymima, kad pastarąjį Rumunijos nusistatymą remia ir Italija.

Galimas dalykas, kad po šio Rumunijos vyriausybės pakirpimo į sąjungininkų pusę atsiras nauji politiniai susitarimai tarp rumunų, vokiečių ir sovietų.

Balkanų konferencija nukreipta prieš Vokietiją ir Rusiją

18 Belgrado pranešama, kad Balkanų valstybių konferencija, kurioje dalyvauja Rumunija, Turkija, Bulgarija ir Graikija, davusi daug didesnius rezultatus, negu buvo tikėtasi. Visos keturios konferencijoje dalyvaujantys Balkanų valstybės susitarė teikti visotinį savitarpio pagalbą, jei viena kurią iš šių

valstybių užpultų Vokietija ar Sovietų Rusija. Balkanų valstybės sudariusios stiprų bloką, kuris yra nukreiptas prieš vokiečių ir sovietų ekspansiją Balkanuose.

Balkanų valstybių konferencijos nutarimais labai nepatenkinta Vokietija ir Sovietų Rusija.

200 milijonų kronų apsaugos reikalams.

Norvegijos parlamentas patvirtino krašto apsaugos reikalams sumą, kuri siekia 200 milijonų kronų. Šiuos karus su Sovietais sudaro labai rimtą pavojų Norvegijai, todėl Norvegijos vyriausybė imasi rimtų priemonių krašto apsaugai.

Prancūzijos vyriausybė apdovanojo Portugalijos Respublikos prezidentą maršalą Carmona Garbės Legijono Ordeno.

PASKANDINTA DAUG LAIVŲ

Paskutinėmis dienomis Šiaurės Jūroje ir Atlanto vandenyne vokiečiai minėmis ir submariniais paskandino keletą Holka angli, prancūzų ir neutralių valstybių prekinųjų laivų.

Vokiečiai deda visas pastangas, kad sutrukdytų sąjungininkų prekybą su užsieniais. Vokiečiai prekinius laivus skandina be jokių pranešimų, todėl dažnai pasitaiko, kad nusikandintų laivų įgula nepėja išsigelbėti ir nuskaeta kartu su laivu.

Lietuvos kariai žvalgyboje.

Villa Oratorio

GERIAUSI ŽEMĖS SKLYPAI ANT ALTO DA MOÇA
Registruota valdžios įstaigoje 7-a Circumscripção N° 99 15-IX-1939.

Nuosavybė: Sr. JOÃO ARAUJO PINTO
Koncesorius: ARNOLDO FELMASAS

Parduodami sklypai ilgalaikiam išsimokėjimui be nuosimėjų pradėdant nuo 50\$000 į mėnesį.

DUODAMA MEDŽIAGA NAMŲ STATYBAI

SUSISIEKIMAS: Autobusais Vila Bertoga iš Praça da Sê. Autobusai Agua Raza iš Largo Paysandô.

Sužinoti ir tartis raštinėje, kuri randasi Viloje į vietoje. Raštinė atidaryta kiekvieną dieną, taip pat ir sekmadienį.

Prašomi atsiimti paruoštus svetimosios šalies („kaldernotas“) šio asmenys:

- Antanas Šimkus
- Alfonso Bimba
- Ana Cikanavičiūtė
- Ignas Mateika
- Ignas Žarnauskas
- Jonas Dainauskas
- Jonas Cikanavičius
- Julius Šatas
- Stasys Vinevičius
- Stasys Vancevičius
- Jeronimas Blazys
- Pedro Sapoka
- Vaclovas Gikus
- Viktoras Paškauskas
- Viktoras Jakubauskas

Visų čia išvardintų asmenų svetimosios šalies pasai randasi „Lietuvio“ redakcijoje ir Agencijoje Ralickas. Tie asmenys, kuriems dokumentai buvo paruošti „Lietuvio“ redakcijoje ir dėl svetimosios šalies pasų atsiėmimo turi kreiptis tiesiogiai į redakciją. Kurį dokumentai buvo paruošti Agencijoje Ralickas — reikia kreiptis į Agenciją Ralickas.

Padėka.

Reiškime giles padėkas Lietuvos Konsului p. A. Poli šneičiui už malonų atsiuntimą į Rio Lietuvos mokytojų šios vasaros atostogų metus.

P. S. Bakšiai už gražų dėkomumą. Rio Lietuvos vaikų, kuriems paliko geriausią atsiminimą — tėvų kalbos mėlė!

P. P. Girnams, Pemanaukams ir Dėdams už suteiktą vasaros mokyklėlei patalpas ir paromą mokytojų!

Visiems tėvams, leidusiems savo vaikučius paimekinti Lietuvos, už kilnų patriotišką žągį.

Visiems ačiū.
LIETUVIŲ BRAZILIJOS SAJUNGA „VILNIS“ - RIO

Sportas
/Pabaiga iš 4-to pusl./

klinių vaikų remonto darbai atoinančio pavasario vandens sportui. Aukštągiuose yra gera sklandymo mokykla su 6 mėnesių kursu. Tai mokyklai pradėta gaminti 20 naujų sklandytuvų, kurie bus gauti balandžio mėnesį. Tuigi, netekus pavyzdingos sklandymo mokyklos Nidoje, Klaipėdos krašte, Lietuvos padangčių sportas rado sau pagrogia vietą arti atgautosiostinės.

Skaitytojų Dėmesiu!

Pranešame Braz ir Central do Brasil linijos apylinkių lietuvių žiniai, kad jų patogumui „Lietuvio“ aiskrais numeriais parduodamas NORTE STOTIES LAIKRAŠČIŲ KIOSKE (Stoties viduje).
Ant Av. Rangel Pestana lai kraščio kioske „Lietuvio“ neplatinamas. Administracija.

Greitas tobulas notarinis darbas

Kontraktų pasižadėjimų garantijų, nuosavybės dekuorganizacijų įstatų laikraščių registracija, įvairūs privatisdokumentai.

NOTARO ĮSTAIGA
Cartorio
ADELBERTO NETTO
Largo do Tesouro, 20
Telefonas 3-3013

REIKALINGI:

Kalnakasiai, staliai, kalviai ir šiaip darbiniai.
Dirbti Itatijoje, Bernardes & Cia. Adresas: Caes Mortona — Avenida Rodrigues Alves — Bondé 15 — SANTOS.
Laivėlis išpaukta 8 val. ryto į Itatiją.

SKELBKITEŠ TIK „LIETUVY“

Vienas vyras susipažinimo tikslu ieško rimtos panelės, arba nepriklausomos moterės.
Atsiliepinus, su informacija ir adresu siųsti:
SNR. OLIVEIRA MULLER
Caixa Postal 150 S. Paulo.

BARAS „TICO-TICO“

Maloniai ir liksmiai praleisite laiką užėję į mūsų lautičio B. Norkaus lietuvišką barą. Įvairiausi užsieniniai ir vietiniai gėrimai. Geras ir svarus patarnavimas. Įsidėkite patys ir kitems pasakykite.
BARAS TICO-TICO RUA AURORA, 304.

Svetimosių Identifikacija

Gabinete de Investigações įstaigoje svetimosių identifikacijos skyrius, ant rua dos Gasmões Nr. 410 bankia identifikuoti (nuotraukti pirštų nuospaudas ir fotografijas) šiuos numerius:

- vasario 10 d. šeštadienis — nuo 30861 iki 31000
 - „ 12 d. pirmdien. — nuo 31001 iki 31300
 - „ 13 d. antradienis — nuo 31301 iki 31600
 - „ 14 d. trečiandien. — nuo 31601 iki 31900
 - „ 15 d. ketvirtadien. — nuo 31901 iki 32200
 - „ 16 d. penktadienis — nuo 32201 iki 32500
 - „ d. šeštadienis — nuo 32501 iki 32700
- Visi lietuviai, kurie turi ružavus kortėles su nueriais privalo ekti dieną, kada bus šaukiami jų numeriai ir atvykti į Gabinetą de Investigações nuo 12 iki 5 val. vakaro.

RADIO APARATAI TRUMPU IR ILGU BANGU

Labai pigiomis importo kainomis grynais pinigais ir ilgalaikiam išsimokėjimui. Garantija dviem metams. Nuosava radio aparatų taisimo dirbtuvės.

Inžinierius **RIESENFELD**

RUA PRATES, 43 (Rua José Paulino kampas, priešais Luz sodną).

UZSIPRENUMERUOKITE 1940 M. ŠIUOS LAIKRAŠČIUS:

„DARBA“, savaitinį darbo žmonių laikraštį. „Darbas“ plačiai rašo apie Lietuvos ir kitų šalių darbininkų gyvenimą. „Darbas“ yra didelis, įdomus ir iliustruotas laikraštis, išseimantis Lietuvoje. Jo kaina metams Brazilijoje tik 20\$000, pusmečiui 10\$000.

„JAUNAJA KARTA“, savaitinį, gausiai iliustruotą žurnalą, skiriama jaunimui. „Jaunosios Kartos“ kaina metams Brazilijoje tik 20\$000, pusmečiui 10\$000.

„TRIMTA“, savaitinį, didelį gausiai iliustruotą žurnalą. Jo kaina metams tik 20\$000, pusmečiui 10\$000.

„UKININKO PATARĖJA“, didžiausį savaitraštį, koks išėina Lietuvoje. „Ukininko Patarėjas“ plačiai rašo apie visą Lietuvos gyvenimą ir yra vienas iš įdomiausių laikraščių Lietuvoje. Savo skaitytojams duoda nemokamus priedus. Jo kaina metams Brazilijoje tik 20\$000, pusmečiui 10\$000.

„DIRVA“ arba „AMERIKOS LIETUVI“. Šiėdu vieni iš didžiausių ir įdomiausių Amerikos lietuvių savaitraščių. Jų kaina metams tik 20\$000, pusmečiui 10\$000.

Visus čia išvardintus laikraščius galima užsiprenumeruoti per „LIETUVIO“ redakciją. Pinigus siųsti „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764 S. PAULO, kartu pažymint už kuro laikraščio prumeratą pinigai siunčiami. Prisiųskite Pašto ženklų už 20\$00 ir gausite visų aukščiau išvardintų laikraščių po vieną egzempliorių susipažinimui.

